

Aan:

De heer Vogel (BBB)

De heer Van den Dikkenberg (SGP)

In afschrift aan:

Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende Aziatische hoornaar	TELEFOONNUMMER	+31652769464
		E-MAILADRES	saskia.guldemon@provincie- utrecht.nl
DATUM	26 maart 2024	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-389271259-4919	TEAM	NEL
CONTACTPERSOON	Saskia Guldemon		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte meneer Vogel en meneer Van den Dikkenberg,

Op 6 maart 2024 heeft u schriftelijke vragen gesteld inzake de staat van vestiging en de bestrijdingsaanpak van de Aziatische hoornaar in de provincie Utrecht. Met deze brief beantwoorden we de gestelde vragen.

Beantwoording schriftelijke vragen

1. De gedeputeerde gaf aan dat er geen meldingen zijn. In de praktijk blijkt dit wel het geval te zijn. Op welke bron baseert de gedeputeerde zich?

Antwoord: In 2022 zijn er geen meldingen geweest. In 2023 zijn er wel Aziatische hoornaars gemeld in de provincie Utrecht, zoals ook door de gedeputeerde aangegeven in o.a. de beantwoording van de technische vragen bij de begroting in oktober 2023 en de technische vragen bij het Omgevingsprogramma Faunabeleid en Monitoring. Van ieder van de gemelde gevallen is het bijbehorende nest opgespoord en verdelgd. Ondanks dat we niet uit kunnen sluiten dat exemplaren en nesten gemist of te laat bestreden zijn, is er voor zover bekend geen sprake van actuele vestigingen van Aziatische hoornaar in de provincie Utrecht.

2. Herkent de gedeputeerde de beweringen dat het in het zuiden van Nederland al veel te laat is en dit voor veel problemen kan zorgen richting Utrecht?

Antwoord: De provincies Limburg, Noord-Brabant, en Zeeland hebben aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bekendgemaakt dat zij er niet in geslaagd zijn om vestiging van deze soort te voorkomen. Het ministerie heeft dit signaal doorgegeven aan de Europese Commissie. Omdat de soort zich in Nederland gevestigd heeft, is er van een uitroeingsverplichting geen sprake meer. Lidstaten mogen voor gevestigde soorten afwegingen maken in prioritering en inspanningsniveau. Interprovinciaal zijn afspraken gemaakt om in de overige provincies wel in te blijven zetten op volledige uitroeiing/voorkoming van vestiging.

Nederland bevindt zich volgens de modellen langs de uiterste noordwestgrens van het potentieel verspreidingsgebied van de Aziatische hoornaar. Dit model is gebaseerd op o.a. de klimatologische omstandigheden. Er kan niet uitgesloten worden dat de vestiging in de zuidelijke provincies kan leiden tot

meer waarnemingen in de provincie Utrecht. Om deze reden is het zinvol om in te blijven zetten op volledige uitroeiing/voorkoming van vestiging.

3. Is de gedeputeerde bereid een actiever beleid te voeren om deze exoot uit te roeien?

Antwoord: Tot op heden zijn alle nesten opgespoord en verdelgd. Ook voor 2024 wordt hierop ingezet. Er is daarom geen sprake van een noodzaak tot het voeren van een actiever beleid – het ambitieniveau blijft onveranderd hoog.

4. Wat is er nodig voor een grondige provinciale aanpak om deze exoot uit te roeien?

Antwoord: Voor het opsporen en verdelgen van de nesten wordt gebruikgemaakt van een professionele, externe partij die zich heeft gespecialiseerd in de bestrijding van de Aziatische hoornaar. Zo kan er met zenders en de zogenaamde 'wiekpotmethode'¹ ingezet worden op de opsporing van nesten, en worden de nesten milieuvriendelijk (met een speciale stofzuiger, zonder gif) succesvol verwijderd. Deze partij heeft zich in 2023 ingezet om alle nesten in de provincie Utrecht te verwijderen, en er is een aanbesteding in voorbereiding om deze diensten tot en met 2026 af te nemen. Voor deze aanbesteding zijn voldoende structurele middelen beschikbaar.

Voor het melden van exemplaren zijn we afhankelijk van meldingen die bijvoorbeeld via Waarneming.nl doorgegeven worden. Ambtelijk worden er overleggen gevoerd met imkerijverenigingen en de beheerder van Waarneming.nl om deze waarnemingen accurater en gestroomlijnder te verzamelen. We zullen hierbij aandacht vragen voor deze soort en het doorgeven van waarnemingen.

5. Beschikt de gedeputeerde inderdaad over voldoende mensen en middelen om proactief beleid te voeren om de inheemse insectenstand te beschermen?

Antwoord: Ja.

6. Hoe kunnen we de imkers bij hun strijd tegen de Aziatische/Amerikaanse Hoornaar ondersteunen en is de gedeputeerde bereid in gesprek te gaan met de imkers zodat de problematiek helder voor ogen komt?

Antwoord: Imkers kunnen een essentiële bijdrage leveren aan onze bestrijdingsinspanningen door Aziatische hoornaars waar te nemen en door te geven via de daarvoor bestemde kanalen. Ook kunnen zij helpen met het opsporen van nesten met behulp van de wiekpotmethode. Hierover vinden reeds ambtelijke overleggen plaats. De Unielijst exoten, en daarmee het exotenbeleid, is echter gestoeld op de negatieve impact van exotische soorten op de inheemse biodiversiteit. Schade die door invasieve exoten veroorzaakt wordt aan gehouden dieren of aan zaken die economisch van aard zijn vallen daarom niet onder het provinciaal belang bij de bestrijdingsinspanning. Door het actief bestrijden van de Aziatische hoornaar wordt schade aan honingbijen vooralsnog stelselmatig voorkomen.

¹ Een wiekpot is een pot met lokstof waar de Aziatische hoornaars op af komen. Bijvoorbeeld een jampotje, met een klein gat in de deksel waaruit een lont steekt die is gemaakt van een doek.

Indien de Aziatische hoornaar zich ondanks onze inspanningen toch grootschalig vestigt, dan zal de beheersing van de schade die daardoor ontstaat niet vanuit het invasieve exotenbeleid geïnitieerd worden. Omdat de belangen van de imkers slechts deels overlappen met onze biodiversiteitsbelangen is een gesprek over de problematiek waarmee de imkers geconfronteerd worden nu niet aan de orde.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen